

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษากระบวนการแต่งขยายเพลงใหม่จากเพลงประจำสถานศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากโน้ตเพลงปาริฉัตร ประพันธ์โดย ผศ.สุริยงค์ อัยรักษ์ และ อ.วีระศักดิ์ อักษรถึง เป็นเพลงในจังหวะวอลซ์ อัตรา 3/4 นำมาเป็นทำนองหลักในอัตรา ๒ ชั้น แต่งขยายเป็นอัตรา ๓ ชั้น ทางห้องวงใหญ่ ตามหลักการประพันธ์เพลงไทย จากนั้นจึงนำทางห้องวงใหญ่มาแต่งเป็นทางเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง โดยมีขั้นตอนดังนี้

- การเก็บรวบรวมข้อมูลโน้ตเพลงปาริฉัตร
- การแต่งขยายเป็นอัตรา ๓ ชั้น ทางห้องวงใหญ่
- การแต่งจากทางห้องวงใหญ่เป็นทางเปลี่ยน
- การตรวจสอบข้อมูล
- การจัดการบรรเลงเพื่อบันทึกเสียง

๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลโน้ตเพลงปาริฉัตร

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานโดยใช้ฐานข้อมูลในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และบุคคลต่อไปนี้

๓.๑.๑ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๓.๑.๒ ผศ.สุริยงค์ อัยรักษ์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ท่านได้แต่งทำนองขึ้นจากเนื้อร้องที่มีอยู่แล้ว แต่งโดย ผศ.สมบูรณ์ คุปตภากร ใช้จังหวะวอลซ์ในการดำเนินทำนองเพลง เพื่อให้เกิดความสง่างามของทำนองเพลงประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๓.๑.๓ อ.วีระศักดิ์ อักษรถึง ท่านเป็นผู้ช่วยในการเรียบเรียงเสียงประสานเพื่อให้เพลงปาริฉัตรครบสมบูรณ์ทั้งเนื้อร้อง ทำนอง และเสียงประสาน

๓.๒ การแต่งขยายเป็นอัตรา ๓ ชั้น ทางห้องวงใหญ่

ผู้วิจัยได้แต่งขยายเพลงปาริฉัตร เป็นอัตรา ๓ ชั้น ทางห้องวงใหญ่ ตามหลักการประพันธ์เพลงไทย ได้เป็นทางพื้น ๒ ท่อน

๓.๓ การแต่งจากทางฆ้องวงใหญ่เป็นทางเปลี่ยน

ผู้วิจัยนำทางฆ้องวงใหญ่ ๓ ชั้นที่แต่งไว้ มาแต่งเป็นทางเปลี่ยน โดยทำทางเปลี่ยนเพิ่มอีก ๒ ท่อน รวมเป็น ๔ ท่อน นำท่อน C และท่อน D มาบรรเลงเป็นท่อน ๕ ดังนี้

๓.๓.๑ ท่อนที่ ๑ ทางฆ้องวงใหญ่เป็นทางพื้น

๓.๓.๒ ท่อนที่ ๒ ทางฆ้องวงใหญ่เป็นทางพื้น

๓.๓.๓ ท่อนที่ ๓ นำทางฆ้องวงใหญ่ท่อนที่ ๑ มาทำทางเปลี่ยน มีลูกลื้อ ลูกขัด ลูกเหลื่อม

๓.๓.๔ ท่อนที่ ๔ นำทางฆ้องวงใหญ่ท่อนที่ ๒ มาทำทางเปลี่ยน มีลูกลื้อ ลูกขัด ลูกเหลื่อม

๓.๓.๕ ท่อนที่ ๕ นำท่อน C และท่อน D ในเพลงปาริฉัตรมาบรรเลง แล้วลงจบด้วยเพลงท้ายวา

๓.๔ การตรวจสอบข้อมูล

๓.๔.๑ ตรวจสอบกับบุคคลข้อมูล

ตรวจสอบทำนองเพลงโหมโรงปาริฉัตร ๓ ชั้น โดย อาจารย์สุพัตร แยมทับ อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ท่านแนะนำให้เปลี่ยนทำนองเพลงบางตอนที่ยังขาดความสัมพันธ์ในแต่ละวรรคเพลง

๓.๔.๒ ตรวจสอบกับหน้าทับปรบไ้ ๓ ชั้น

ตรวจสอบการบรรเลงกับหน้าทับปรบไ้ ๓ ชั้น โดยอาจารย์อภิธาร สมานมิตร อาจารย์ ๒ ระดับ ๗ โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร ท่านแนะนำให้ทำหน้าทับเฉพาะท่อนที่ ๕ ซึ่งเป็นจังหวะวอลซ์

๓.๔.๓ ผู้ชมผู้ฟังกลุ่มต่าง ๆ ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

๓.๔.๓.๑ อาจารย์สุพัตร แยมทับ จากโรงเรียนปากเกร็ด เสนอแนะว่า ความสัมพันธ์ของกลอนเพลงในบางวรรค ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กัน ควรเปลี่ยนกลอนเพลงใหม่ เพื่อให้สัมพันธ์กัน และไพเราะขึ้น

๓.๔.๓.๒ อาจารย์ชาติรี อบอุ่น จากงานดนตรีไทย วงกรุงเทพมหานคร
เสนอแนะว่า จำนวนของทางเปลี่ยนในท่อน ๓ และท่อน ๔ ควรมีการชอนเงื่อนไขปม หรือปิดทางบ้าง
จะทำให้ทำนองเพลงมีเสน่ห์ขึ้น

๓.๔.๓.๓ อาจารย์อภิธาร สมานมิตร จากโรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
เสนอแนะว่า การเปิดเผยทำนองเพลงจังหวัดวอลซ์ ในท่อน ๕ ทำให้เป็นเพลงเฉพาะมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา สถานศึกษาอื่นไม่สามารถนำไปบรรเลงได้ น่าเสียดายทำนองเพลงท่อน ๑ – ๔ ซึ่งม
ีความคมคาย ถ้าชอนท่อน ๕ ไว้ วงอื่น ๆ สามารถบรรเลงเพลงนี้ได้ ก็จะเป็นการเผยแพร่เพลงได้
มากกว่า

๓.๔.๓.๔ อาจารย์สุวรรณ โตล่า จากงานดนตรีไทย วงกรุงเทพมหานคร
เสนอแนะว่า ทำนองเพลงมีความเหมาะสมในการแต่งขยาย ในท่อนอื่น ยังมีทำนองลึกลับแทรกอยู่ใน
ท่อนเปลี่ยน ยังแทรกสำเนียงแขกไว้ ทำให้เพลงน่าสนใจยิ่งขึ้น

๓.๔.๓.๕ อาจารย์จรรย์คร สุหรั่ง จากโรงเรียนมัธยมสังคีต เสนอแนะว่า
ทางห้องวงใหญ่กับทางระนาดเอก น่าจะเกาะเกี่ยวกันให้มากกว่านี้ ไม่ควรแยกดำเนินทำนองไปจาก
กันมากนัก

๓.๔.๓.๖ นายอาทิตย์ แสงเจริญ นักศึกษาวิชาเอกดนตรีไทย คณะศิลปกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กล่าวว่า เพลงโหมโรงปรีดิตร มีความยาก ทั้งทำนองเพลง และ
รูปแบบการบรรเลง แต่ชอบและจะพยายามฝึกบรรเลงให้ได้

๓.๕ การจัดการบรรเลงเพื่อบันทึกเสียง

ถ่ายทอดเพลงที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว ให้นักศึกษาโปรแกรมวิชาดนตรีไทย คณะ
ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาในรูปแบบวงปีพาทย์ไม้แข็ง ฝึกซ้อมจนแม่นยำ แล้วจึง
ทำการบันทึกเสียงเพลงโหมโรงปรีดิตร ๓ ชั้น โดยมีลำดับการบรรเลงดังนี้

๓.๕.๑ เพลงร่ำประลองเสภา

๓.๕.๒ เพลงโหมโรงปรีดิตร ๔ ท่อน ๆ ละ ๒ ทีก

๓.๕.๓ เพลงปรีดิตร ท่อน C และท่อน D นำมาทำเป็นท่อน ๕

๓.๕.๔ เพลงทำยา